



Dr. Tayyar Altıkulaç' a Yöneltilcek Sorular:

1. Kur'an-ı Kerim ile ve kıraat ilimleriyle ne zaman tanıştınız? Bu serüvenden hareketle hayatınızdan biraz bahseder misiniz?
2. Bildiğimiz kadarıyla Topkapı Sarayı'ndaki Hz. Osman mushafını siz hazırladınız. Mushafı hazırlama fikri ve sürecinden bahseder misiniz?
3. Hz. Osman'ın çoğaltılan Kur'an Mushaflarını, dönemindeki önemli merkezlere gönderdiğini biliyoruz. Siz, acaba çalışmış olduğunuz mushafı nereden edindiniz ve ne şekilde çalışma yürüttünüz?
4. Kıraat ilminin İslam geleneği ya da İslami ilimler içerisindeki yeri nedir? Bu ilmin günümüz dünyasındaki yerini nasıl görüyorsunuz? Müslümanların ona gereken ilgiyi gösterdiğini düşünüyor musunuz?
5. Bir dönem Diyanet İşleri Başkanlığı görevini yürüttünüz. Sizce Diyanet'in toplumumuzdaki fonksiyonu ve önemi nedir? / Diyanet İşleri Başkanlığının bugün itibariyle misyonunu tam anlamıyla yerine getiriyor olduğunu söyleyebilir misiniz?
6. Diyanet İşleri Başkanlığı'na bağlı Haseki Eğitim Merkezlerinin kuruluşunda ne kadar emeğinizin olduğunu biliyoruz. Bu eğitim kurumlarını hangi amaçla kurmuştunuz ve şu anki konumunu nasıl buluyorsunuz?
7. Müslümanların Kur'an'a saygıları ve sevgileri gerçekten takdire şayandır. Ancak bu saygı ve sevginin Kur'an'ı anlama ve onu amellerimize yansıtmayı da beraberinde getirmesi lazımken, Müslümanlar neden onu anlamada tembel davranıyorlar? Bu konuda neler söylersiniz?
8. Şu an üzerinde çalıştığınız herhangi bir eser var mı?
9. Son olarak İlahiyat Fakültesindeki öğrencilere neler tavsiye edersiniz?

*S. Üt. İlahiyat Fakültesi Öğrenci Dergisi
Hikmet Yolunun Aydınlığında Yürüyüş*

islamdogan42@gmail.com

Cevaplar:

1. Kur'ân-ı Kerim'le ne zaman tanıştığımı hatırlamıyorum. Herhalde 4-5 yaşlarımda iken Kur'an okuyabildiğimi ve hatim indirdiğimi hatırlar gibiyim. Çünkü beş yaşında iken merhum dedemin, benden bir yaş büyük olan ağabeyimle birlikte bize *Karabaş Tecvidi* okuttuğunu gayet iyi hatırlıyorum. Ama bundan hiçbir şey anlamadığımı da. Kıraat ilmiyle tanışmam ise İmam-Hatip Okulu'ndaki öğrencilik yıllarımda olduysa da, bu tanışma kıraat ilmini öğrenme anlamına gelmez. Benim bu ilimle esas meşguliyetim yüksek tahsil yıllarımda (1960'lı yıllarda ve sonrasında) olmuştur.

2. Bu Mushaf-ı Şerif'i hazırlama fikrinin de, onunla ilgili sürecin de hikâyesi uzundur. Ama kısaca söylemem gerekirse; Kur'an'ın mevsûkiyeti (güvenilirliği, herhangi bir değişikliğe uğramadan günümüze ulaşması) konusu, bana göre Kur'an tarihinin en önemli bölümüdür. 1960'lı yıllarda bu Mushaf-ı Şerif'in Hz. Osman'ın mushaflarından biri olduğunu öğrenince, Kur'an'ın mevsûkiyeti açısından bu bilginin çok önemli olduğunu düşündüm ve o yıllardan itibaren gerek bu Mushaf'a ve gerekse yine Hz. Osman'a nisbet edilen diğer nüshalara karşı ilgim arttı. Ama meslek hayatım çok yoğun işlerle geçtiği için bu konu ile ilgilenmem gecikti. Bu fırsat elime geçtiği günlerden itibaren onun üzerinde çalışmaya karar verdim ve çok şükür onu bilim dünyası ile buluşturmak mümkün oldu.

3. Benim çalıştığım Mushaf'ı nereden bulduğum sorusunun cevabı, bu sorunuzun içinde. Ben onun CD'sini, zamanın kültür bakanının özel izniyle İstanbul'da Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi'nden temin ettim. Mushaf 1226 (1811) yılında Mısır'dan Mehmet Ali Paşa tarafından Padişah II. Mahmud'a hediye olarak gönderilmiş ve bugüne kadar Saray'da muhafaza edilmiş. Kahire'ye nereden geldiğini bilmiyoruz. Ama imlâ özellikleri açısından incelediğimizde, Hz. Osman'ın Medine'de alıkoyduğu Mushaf'tan istinsah edildiği anlaşılıyor.

4. Kıraat ilminin İslâmi ilimler arasındaki yerinin çok önemli olduğu tartışılmaz bir gerçektir. Kıraat ihtilafları bilinecek ki, âyetlerin tefsiri daha doğru yapılabilir. Bu aynı zamanda ashâbın hatırasına saygının da bir gereğidir. Bir âyeti veya kelimeyi onlardan kim nasıl okumuş, bunun bilinmesi gerekmez mi? Bu işin sanat yönünü de dikkate almak ve yaşatmak gerekir. İslâm dünyasında bazı ülkelerde bu ilme gereken önem verilmekle birlikte hepsinde durumun aynı olduğunu söylemek mümkün değildir. Ülkemizde bu konu, 1970'li yıllara kadar çok özel himmetlerle ancak ayakta kalabilmişse de, bu yıllardan bu yana Diyanet İşleri Başkanlığı ona resmen sahip çıkmış ve gereken ihtimamı göstermeye başlamıştır. Çok şükür bu ihtimamın devam ettiğini görüyoruz.

5. Diyanet'in toplumumuzdaki yeri ve öneminin ne olduğunu anlamak için bir an bu kurumun olmadığını farz etmek bile yeterli olacaktır. Böyle bir durumda Türkiye'de nasıl bir hercümerc yaşanacağını tasavvur etmeliyiz. Bir cumhuriyet müessesesi olan bu kurum, kurulduğu günden bu yana, üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmeye çalışmıştır. Çeşitli dönemler itibarıyla onun yönetim ve icraatıyla ilgili olarak bazı eleştirilerde bulunmak mümkündür. Ama ne olursa olsun, öyle veya böyle, Diyanet kendinden bekleneni yerine getirmiş, ülkemizdeki dinî birliği olabildiğince ayakta tutmayı başarmış, ibadethanelerimizi yönetmiş, toplumu din konusunda aydınlatma görevini bugünlere kadar sürdürebilmiştir.

7. Bu merkezleri, din hizmeti yapacak insanların mesleki yetersizliklerini gidermek ve gelişimlerini sağlamak için açtık. Kürsüye çıkıp Allah ve Resûlü adına söz söyleyecek insanların dinî ilimlerde belli bir seviyeyi yakalamalarının şart olduğunu, ama İlahiyat Fakültelerinden mezun olan gençlerin her birinin bu seviyeye ulaşamadıklarını, içlerinde çok yetersiz olanların bulunduğunu gördük. Kurum olarak kendi elemanlarımızın bilgi ve tecrübe eksikliklerini gidermeyi amaçladık ve bu merkezleri açtık.

8. Müslümanların bu konuda yetersizliklerini kabul etmemiz gerekir. Ama din hizmeti sorumluluğu taşıyanların, Diyanet teşkilatının, siz gençlerin ve hepimizin bu konuda

sorumluluklarımız var. Elbirliđi ile çalışmalarımızı ve halkımızı irşad görevimizi srdrsek, inanıyorum ki daha iyi bir seviyeyi yakalamak mümkün olacaktır.

9. řu günlerde Hz. Ali'ye nisbet edilen mushaf nüshaları üzerinde çalışıyorum. Bunlardan San' nüshası üzerindeki çalışmalarım tamamlanmak üzere. İnşallah onu da yakın bir gelecekte bilim dünyası ile buluşturacağımızı umuyorum.

10. Günlerini çok iyi değerlendirmelerini tavsiye ederim. Günler, aylar ve yıllar su gibi akıp gidiyor. Hiçbir iyi niyet ve düşüncelerini ertelemesinler. Hiçbir işlerini zamana havale etmesinler. Onların ilimleriyle mil olmalarını halkımızın çok önemsediğini akıllarından ıkarmasınlar. Rabbimiz de -hiç şpthem yok- onlardan aynı şeyleri bekliyor.

Hepsine bařarılar diliyorum.

Not: Bu cevaplar 28.10.2010'da e-mail'le gönderildi